

Kuigi laste kõne ja suhtlusoskuse arengu tempo on erinev, saab siin välja tuua enamikule teatavas vanuses lastele ühiseid jooni. Ühisjoontele toetudes on võimalik juba varajases eas kindlaks teha, kas kõne areng vastab lapse vanusele. Alljärgnevad küsimused näitavad, millised jooned iseloomustavad **54-kuuse** (4,5-aastase) lapse eakohast suhtlusoskust ja kõnet. Kui eitavaid vastuseid on kaks või enam, tuleb logopeediga nõu pidada.

SUHTLUSOSKUS JA TÄHELEPANUVÕIME

- Kas laps reageerib, kui teda kõnetatakse selja tagant vaikselt häälel? jah ei
- Kas laps kuulab ja elab kaasa, kui jutustate talle lugu või räägite hiljuti toimunud sündmusest? jah ei
- Kas laps püsib vestluse teemas? jah ei

KÕNE MÕISTMINE

- Kas laps saab aru temale esitatud küsimustest, korraldustest ning mõistab talle loetud jutukesi? jah ei
- Kas laps saab aru aja- ja ruumimõistetest? jah ei
- Kas laps saab aru, et objektid kuuluvad erinevatesse kategooriatesse ning oskab kasutada üldnimetusi, näiteks loomad (karu, kass, ilves), mänguasjad (nukk, pall, vurr)? jah ei

ENESEVÄLJENDUS

- Kas Teie lapse kõne on mõistetav ka võõrastele inimestele? jah ei
- Kas laps hääldab kõiki häälikuid õigesti? jah ei
- Kas laps räägib lodusalt (ilma pidevate korduste ja pausideta)? jah ei
- Kas laps räägib endast minavormis ning kasutab ka teisi asesõnu? jah ei
- Kas laps kasutab oma kõnes aega ja kohta väljendavaid sõnu (näiteks: homme, sees, väljas jne) ? jah ei
- Kas lapsele meeldib sõnadega mängida, näiteks moodustada riime? jah ei
- Kas laps suudab arusaadavalt rääkida toimunud sündmustest? jah ei